

3 januari 1959

U 13339/58 - G 46 - P4/PS9.

PA 9572/17

GEHEIM

17/1

Land: Indonesië.
Onderwerp: De PKI en het leger.

Referenties:

Feitelijke datum: November 1958.

Datum van
waarneming: Begin december 1958.

Bron: Betrouwbaar.

Subbronnen: Indonesiërs met goede contacten in PKI-kringen.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. L.J.M. BEEL
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

Indonesië

GEHEIM

DE PKI EN HET LEGER

1. Het CC-PKI heeft door tussenkomst van K. UTOMO van de "Grup Veteran" aan Lt.-Kol. SISWADI van de AURI de bijzonderheden doorgegeven over een grote smokkelaffaire, waarbij een aantal prominente legerofficieren betrokken zijn. De affaire betreft de export van producten, zoals rubber, en de import van goederen via de havens Tandjung Priok, Palembang en Makassar tot een waarde van honderden miljoenen rupiahs. De officieren, betrokken in de smokkelaffaire, zijn Kol. Ibnu SUTOWO, Lt.-Kol. SUKENDRO (Hoofd Inlichtingendienst Leger), Lt.-Kol. E. DACHJAR (Commandant Djakarta), Lt.-Kol. RIVAI en Kapt. SUBARI.

In het rapport van het CC-PKI wordt voorts definitief vermeld, dat de Marine, het Hoofd-Parket en Premier DJUANDA van de affaire af wisten, maar te ontsteld waren om maatregelen te nemen.

Nadat DACHJAR vernomen had, dat de Procureur-Generaal en de Marine reeds van de smokkelaffaire op de hoogte waren, heeft hij zijn collega's aan de Chef-Staf Leger en de FNI verraden.

Het CC-PKI heeft via tussenpersonen eveneens de regering en het Parlement ingelicht.

2. Wat wordt genoemd de "Red Drive" (tegen de communisten), was het onderwerp van een intensieve discussie op de VIIe Plenaire Zitting van het CC-PKI, die in november gehouden is. Volgens het CC-PKI omvat de schikking die tussen de Indonesische Chef-Staf Leger NASUTION en zijn Amerikaanse collega TAYLOR, tijdens het bezoek van laatstgenoemde aan Indonesië, getroffen is een garantie van de zijde van NASUTION, dat hij de situatie in de hand zal houden en de PKI-beweging zal onderdrukken. Het leger heeft reeds 26 officieren naar Honolulu en 20 officieren naar Ryu-Kyu gezonden voor een opleiding ter bestrijding van het communisme.

Op de Plenaire Zitting van het CC-PKI werd tevens het bestaan van een overeenkomst gesignaleerd, waarbij de Verenigde Staten hun technische en militaire missie voor Indonesië zullen uitbreiden en daarin instructeurs zullen opnemen om Indonesische leger-officieren in de bestrijding van het communisme te onderrichten.

3. Het plan om Lt.-Kol. MASHUDI tot secretaris-generaal van de FNPIB te benoemen (FNPIB = Nationaal Bevrijdingsfront van West-Irian) veroorzaakte veel oppositie in PNI- en PKI-kringen. De PNI stelde zich in verbinding met officieren en eveneens met president SUKARNO en leden van de Nationale Raad om de benoeming tegen te houden, aangezien MASHUDI minstens een PSI-aanhanger zou zijn.

Na het nodige onderzoek kreeg de Chef-Staf Leger de indruk, dat er aanleiding bestond om aan de beweringen van de PNI geloof te hechten, en hij stemde er in toe, dat ACHMADI met de rang van Luitenant-Kolonel tot secretaris-generaal van de FNPIB werd benoemd.

Alhoewel de PKI er zich van bewust is, dat ook de benoeming van ACHMADI een gevaar voor de PKI betekent, zou MASHUDI als secretaris-generaal van de FNPIB nog ongunstiger voor de PKI zijn geweest.

4. Reeds zes maanden geleden is aan alle Provooms in Indonesië opdracht gegeven om op behoedzame wijze te trachten de IBBRI (Ikatan Bintara dan Bawahan Republik Indonesia - Bond van Onderofficieren en Minderen) in hun gebieden tot meer activiteit aan te sporen en te leiden. Tot heden is het nog niet gelukt om een centrale organisatie van de IBBRI in het leven te roepen.

Opmerkingen: ad 1) Van Lt.-Kol. SISWADI, hoofd van de Inlichtingendienst Luchtmacht, is gemeld, dat hij PKI-sympathisant is en met het CC-PKI in contact staat.

Indien deze affaire bekend gemaakt werd, zou het gezag van het leger ernstig aangetast kunnen worden.

DACHJAR, de commandant van Djakarta, is PNI-er.

ad 3) ACHMADI heeft veel aanhang onder de ex-studenten. Hij is anti-PKI en van hem is bekend, dat hij een vorm van dictatuur voorstaat.

ad 4) De Chef-Staf Leger laat geen centraal georganiseerde IBBRI toe.

Begin december 1958.